

har sine Ulemper; at der finder en hyppig Omflytning Sted, saa er det vistnok ogsaa Noget, som i mange Tilfælde kan være særdeles ønskeligt, at en Mand ikke kommer til at være uelukkende beskæftiget sit hele Liv igjennem, eller ialtfald en særdeles lang Karrière, med en bestemt enkelt Menighed. Det ligger i det kirkelige Livs Bevægelse, i hele den Maade, hvorpaa den kristelige Sandhed kan blive opfattet, og de Former, hvorunder den fremsættes, at Fyldestgjørelsen af de Krav, man stiller til sin Sjælesørger, nærmest vil kunne skee derved, at der kan komme til at finde Forandringer Sted, og det vil ikke sjældent kunne træffe, at netop ved en Omflytning eller Forandring den Succesfuld, som kommer efter, er istand til at ytre helbigere end hans Formand og helbigere, end hvor han var før, eller at Forholdene ialtfald ville danne sig saaledes, at det vil kunne være til Fordeel for Menigheden. — Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds, gif ligeledes ind paa den Betragtning, som Cultusministeren paapegede med Hensyn til Grundlovens Bestemmelse angaaende Kirkeforfatningen. Jeg troer, at den paagældende Paragraph i Grundloven, som den ærede Rigsdagsmand citerede, og hvori det hedder, at den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten, ikke er af den Natur, som den ærede Rigsdagsmand kom til at omtale. Det var jo ganske vist et særdeles smukt Begreb, det, som han just ikke udvirkede, men antydede, at der skulde forstaaes ved den evangelisk-lutheriske Kirke. Hvor interessant det ellers kunde være for mig med ham at afhandle dette Punkt, tør jeg dog ikke forfølge det videre, men jeg skal kun udtale, at om end den evangelisk-lutheriske Folkekirke ikke er, som han bemærkede, en legemlig Corporation, saa er den dog heller ikke noget saa aldeles Bdeelt, som han fremsatte. Det er ganske vist, at Kirken er forsaavidt som Samfund ideel, at den er det Samfund, hvor der søges hen for at kunne finde den Sandhed, hvormed Sjælene kunne berolige sig; men den har ogsaa en anden Egenkab, nemlig den, hvori den fremtræder lige over for Staten, ikke i noget Modsetningsforhold, men netop som det Samfund, der ligeoverfor

Staten nødvendig maa stræbe hen til, at de begge mere og mere kunne udvikle sig til en Enhed, — og det er denne Opfattelse, som ganske vist ogsaa ligger til Grund for den Bestemmelse i § 3 af Grundloven, som den ærede Rigsdagsmand citerede. Grunden, hvorfor Staten understøtter sin Folkekirke, er den, at Staten, gaaer ud fra en bestemt Erkendelse af, at det, som den skal arbejde hen til, er, at Folkekirken stilles saaledes, at Staten kan værne om Kirken; men at Kirken da igjen understøtter Staten (Ordføreren: Ja, det er rigtigt). Naar det er rigtigt, og det blev jo erkjendt af den ærede Ordfører, saa tør man ikke derfor hente nogen Argumentation for, at Staten skulde betragte Folkekirken saaledes, at den skjød den ud af alle de Forhold, hvorom her er Tale, og navnlig kan det ikke gjælde i den Anvendelse, hvorom der her nærmest er Spørgsmaal — nemlig i Relation til Bestemmelsen i § 80 i Grundloven, der siger, at Folkekirkens Forfatning skal ordnes ved Lov. — Staten har i Grundlovens § 3 opstillet den Anskuelse, hvorefter den betragter Folkekirken, og senere siges der, at Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov, og jeg kan ikke indsee Andet, end at Cultusministerens Opfattelse af denne Bestemmelse er vel grundet.

Da jeg ikke erindrer, om der var Mere i den ærede Rigsdagsmands Foredrag, som jeg paa Cultusministerens Vegne kunde behøve at udtale mig om, vil det være mig behageligt, om han, hvis der var væsentlige Punkter, jeg har forbigaaet, da vilde antyde det ganske kort.

Ischering: Nei, det er medtaget Altsammen; jeg har ikke noget Duffe mere i saa Henseende.

Ordføreren: Jeg skal kortelig høre mig angaaende de Bemærkninger, der bleve fremsatte af den ærede Cultusminister for at lade § 33 i Lovudkastet blive staaende. Han søgte at gjøre gjældende som Forsvar for Paragraphen, at man ved Sædberegningen eller Bygprincipet har begyndt med at føle sig for; det var hans Ord; at man nemlig fra Byg var kommen til Blandingsform, og fra Blandings-